Feitenkaart vve-monitor Rotterdam 2016

Onderzoek kinderopvanglocaties

Deze feitenkaart bevat de resultaten van de jaarlijkse oktobertelling onder alle Rotterdamse kinderopvanglocaties (peuterspeelzalen en kinderdagverblijven[1]). Deze telgegevens zijn verwerkt in 7 tabellen. Bijlage 1 bevat een lijst met 'gebruikte begrippen', bijlage 2 gegevens over de respons en bijlage 3 een overzicht van het aantal 2- en 3-jarigen in de bevolking (peildatum: 1 oktober 2016), en het aantal vve- en reguliere locaties per gebiedsdeel. In bijlage 4 zijn de kerngegevens vve-wachtlijsten 2016 opgenomen.

vve-beleid

Doel van de vve-monitor is de deelname van peuters die wel of niet deelnemen aan een vve-programma te volgen. Een aantal peuterspeelzalen en kinderdagverblijven voeren daartoe met subsidie van het cluster Maatschappelijke Ontwikkeling (MO, Directie Jeugd en Onderwijs) erkende vve-programma's uit voor kinderen en hun ouders. Het doel van vve is om peuters zo goed mogelijk voorbereid in groep 3 aan hun schoolloopbaan te laten beginnen. De peuters op vve-locaties nemen deel aan activiteiten die hen moeten stimuleren op het gebied van taal, rekenen, motoriek en de sociaalemotionele ontwikkeling. De ouders worden intensief bij de uitvoering van het programma betrokken.

Harmonisatie

Begin 2016 is gestart met de implementatie van het herontwerp van de voorschoolse periode. De belangrijkste doelen van het herontwerp zijn:

- *Het voorkomen van segregatie in de voorschool*
- *Het voorkomen van onderbroken leerlijnen van peuters; en*
- *Het bereiken van zoveel mogelijk peuters en het oplossen van de wachtlijsten*

De gemeente, schoolbesturen en houders van kinderopvangorganisaties willen voor alle peuters een basisvoorziening creëren, waarin alle peuters vanaf 2 jaar recht hebben op 6 uur opvang per week gedurende 40 weken; of op 5 uur per week gedurende 52 weken: afhankelijk van de openingstijden van de voorziening. Doelgroeppeuters hebben recht op 5 of 6 uur extra opvang per week. Op alle geharmoniseerde groepen zou dezelfde hoge vve-kwaliteit moeten worden geboden, zoals de inzet van hbo'ers als pedagogisch medewerker of als coach. Hiermee zijn zogenaamde groepen nul nieuwe stijl ontstaan. Daartoe zijn in 2016 nagenoeg alle peuterspeelzalen omgevormd tot kinderdagverblijven. Deze omzetting moet in ogenschouw worden genomen, daar waar de situatie per oktober 2016 vergeleken wordt met eerdere jaren. Bovendien is per 2015 een nieuwe doelgroep definitie ingevoerd, overeenkomstig welke definitie in deze feitenkaart wordt gerapporteerd. In de 'Feitenkaart vve-monitor Rotterdam 2015', werd nog gerapporteerd overeenkomstig de oude doelgroep definitie. Voor een beschrijving van de twee doelgroep definities, zie de paragraaf doelgroepkinderen. Daar waar in dit rapport gesproken wordt over 'voorheen peuterspeelzalen' worden kinderdagverblijven bedoeld die per oktober 2015 nog te boek stonden als peuterspeelzaal.

[1] Als we in deze feitenkaart spreken over 'kinderdagverblijven' bedoelen we locaties waar kinderdagopvang wordt aangeboden, en niet organisaties.

Gebruikte Bronnen

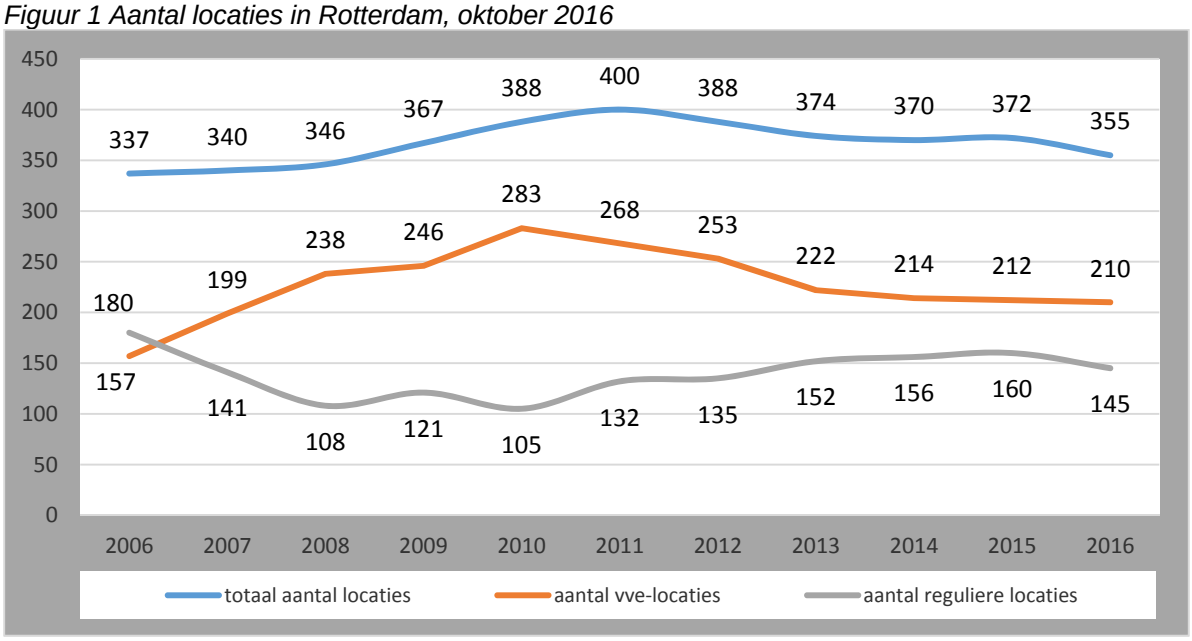
Met de Oktobertelling 2016 zijn gegevens verkregen over de deelname van twee- en driejarigen aan peuterspeelzalen, voorheen peuterspeelzalen en kinderdagverblijven in Rotterdam. Hiervoor zijn alle instellingen in Rotterdam benaderd die een of meer peuterspeelzalen, voorheen peuterspeelzalen en/of kinderdagverblijven beheren. Van alle locaties heeft 75 procent gerespondeerd (onder vve-locaties is de respons 100 procent). Verder is gebruik gemaakt van gegevens van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), MO, het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen (LRKP), en Cluster Dienstverlening. Van deze laatste bronnen (hoofdzakelijk de oktobertelling) is gebruik gemaakt om een inschatting te maken van de deelname van peuters aan peuterspeelzalen en kinderdagverblijven die niet tot een opgave kwamen (de non-respons). De deelname van kinderen aan gastouderopvang maakt geen deel uit van de vve-monitor.

Resultaten Oktobertelling 2016

Aantal vve-locaties en reguliere locaties

De vve-monitor verschijnt sinds 2006. Tussen 2006 en 2010 is het aantal vve-locaties jaarlijks toegenomen. Figuur 1 toont de ontwikkeling. Van 157 vve-locaties in 2006 tot 283 in 2010. Dat was het (voorlopige) hoogtepunt. Sindsdien is het aantal vve-locaties gestaag afgenomen, in zowel 2011 als 2012 met 15, in 2013 met 31, in 2014 met 8, in 2015 met slechts 2, net als in 2016.
Rotterdam kende bij de laatste telling **210** vve-locaties. De daling zat in 2012 en 2013 voornamelijk bij (toenmalige) vve-kinderdagverblijven. Als gevolg van de harmonisatie zijn voormalige vve-peuterspeelzalen per maart 2016 'omgezet' naar kinderdagverblijven. Alle vve-locaties zijn nu kinderdagverblijven, op 13 reguliere peuterspeelzalen na. Het aantal vve-locaties is dus licht (met 2) afgenomen, het aantal reguliere locaties (reguliere peuterspeelzalen en reguliere kinderdagverblijven) is gedaald van 160 naar 145. Voor alle cijfers: zie **tabel 1**.

Figuur 1 Aantal locaties in Rotterdam, oktober 2016

Bijlage 3 laat de verdeling van locaties per gebied zien.

Deelname vve-locaties en reguliere locaties

In **tabel 2** is te zien dat in 2016 *naar schatting* 11.700 en in 2015 naar schatting 12.000 twee- en driejarigen een kinderopvanglocatie bezochten.
Het aantal 2- en 3-jarigen dat in 2016 een vve-locatie bezocht is 6.930, en in 2015 7.140. Reguliere locaties ontvingen 4.770 peuters in 2016, en in 2015 4.860.
Per 7 oktober 2016 bezochten *naar schatting* 6.090 driejarigen uit Rotterdam een opvanglocatie in Rotterdam, in 2015 ging het om bijna 6.600 3-jarigen.
Het aantal 3-jarigen dat in 2016 een vve-locatie bezocht is 3.790, en in 2015 4.120. Reguliere locaties ontvingen 2.300 3-jarige peuters in 2016, en in 2015 2.470.
Het aantal tweejarigen dat een kinderopvanglocatie bezocht komt lager uit, op 5.610. Dat is wat meer dan in 2015, toen het 5.410 2-jarigen betrof[2].

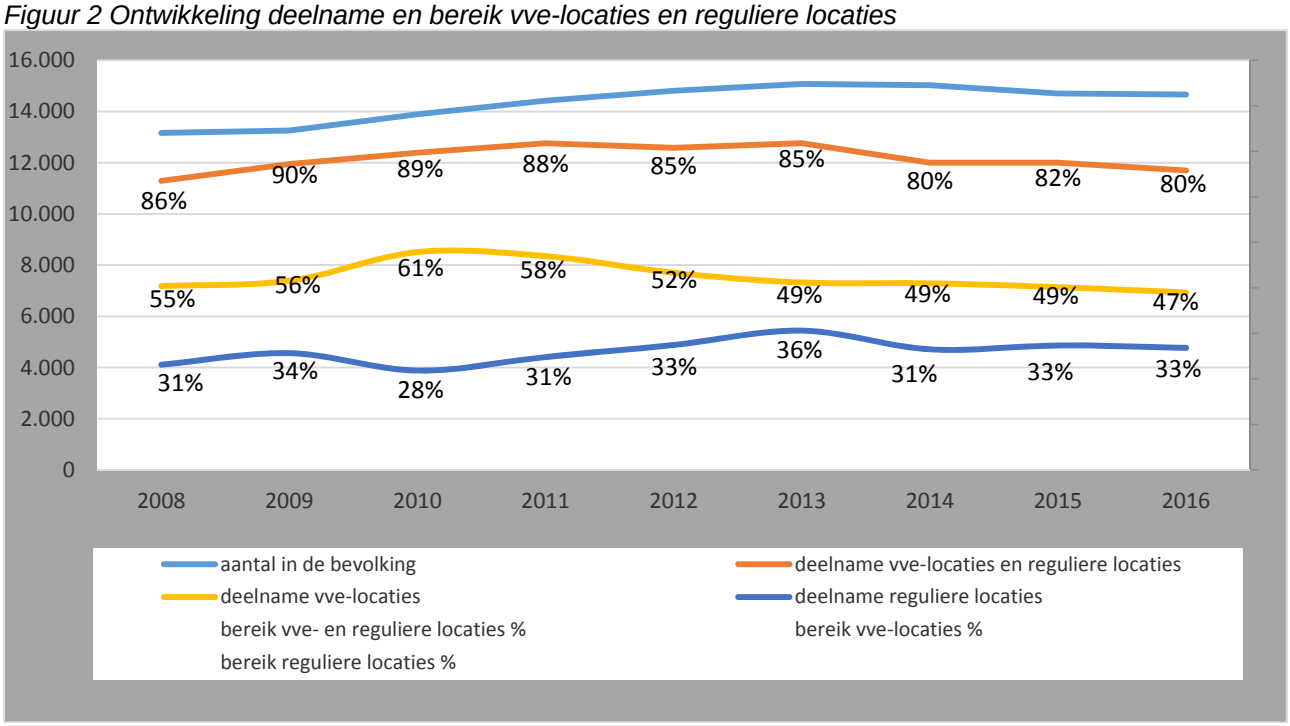
[2] Ongeveer 70 twee- en driejarigen (0,8 procent) zijn op twee locaties geplaatst.

Het aantal 2-jarigen dat in 2016 een vve-locatie bezocht is 3.140, en in 2015 3.020. Reguliere locaties ontvingen 2.470 2-jarige peuters in 2016, en in 2015 2.390. Zie hiervoor de **tabellen 3 en 4**.

Bereik vve-locaties en reguliere locaties

Met de deelname van ruim 5.600 tweejarigen en bijna 6.100 driejarigen bereiken de opvanglocaties (met en zonder vve) in 2016 *naar schatting* 80 procent van alle twee- en driejarigen uit Rotterdam[3]. Dat is wat lager dan in 2015 (*naar schatting* 82 procent). Dit betekent, net als in 2014, het laagste niveau sinds we het bereik schatten (vanaf 2008). Figuur 2 laat de ontwikkeling van de absolute aantallen en het bereik (in percentages) zien van alle locaties (vve- en reguliere locaties samen, rode lijn), de vve-locaties (oranje lijn) en reguliere locaties (blauwe lijn). De daling in het bereik tussen 2015 en 2016, van 82% naar 80%, is terug te voeren op de daling in het bereik op vve-locaties (van 49% naar 47%).

Figuur 2 Ontwikkeling deelname en bereik vve-locaties en reguliere locaties

Leeswijzer: de lijnen geven absolute aantallen aan volgens de linkeras. De percentages onder de rode, oranje en blauwe lijnen is de verhouding van de absolute aantallen. 80 procent in 2016 komt aldus tot stand: 11.700 (geschatte aantal 2- en 3-jarigen dat een vve-locatie of een reguliere locatie bezoekt) gedeeld door 14.662 (aantal 2- en 3-jarigen in de bevolking op 1 oktober 2016).

Driejarigen worden traditioneel vaker bereikt dan tweejarigen: 85 om 75 procent. Vergeleken met 2015 worden driejarigen minder (van 90 naar 85 procent), en tweejarigen wat vaker (van 73 naar 75 procent) bereikt. De daling onder 3-jarigen komt voor bijna twee derde voor rekening van vve-locaties, en voor een derde door reguliere locaties. De stijging onder 2-jarigen komt voor drie vijfde door vve-locaties en twee vijfde door reguliere locaties. Zie hiervoor **tabel 5**.

Deelname vve-locaties

Van alle twee- en driejarigen die naar een kinderopvanglocatie gaan, bezoekt 59 procent (ruim 6.900 kinderen) een vve-locatie. Dat aandeel is ten opzichte van 2015 (60 procent) licht gedaald.
Het absolute aantal twee- en driejarigen dat een vve-locatie bezoekt daalt al sinds 2010 gestaag. Tot 2015 bestond nog het onderscheid tussen vve-peuterspeelzalen en vve-kinderdagverblijven; na de harmonisatie

[3] Het aantal beschikbare plaatsen in de gastouderopvang – één van de andere opvangmogelijkheden – is in Rotterdam in 2016 3.540. Dat betekent een stijging ten opzichte van 2015 (3.340) en wat minder dan in 2014 (3.575). Het is ook minder dan in 2013 (3.780) en 2012 (3.660). Deze gegevens zijn afkomstig uit het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen.

zijn er alleen maar vve-kinderdagverblijven. Tot de harmonisatie daalde het aantal voormalige vve-peuterspeelzalen van 187 in 2010 tot 163 in 2015. Het aantal vve-kinderdagverblijven daalde voor de harmonisatie van 96 in 2010 tot 49 in 2015. Onder de huidige 210 vve-locaties, zijn 161 voormalige vve-peuterspeelzalen.
Gingen er in 2010 nog ruim 8.500 2- en 3-jarigen naar een vve-locatie, in 2016 is dat aantal gedaald naar ruim 6.900 kinderen. Voor de cijfers: **tabel 2.**

Van alle driejarigen die naar een kinderopvanglocatie gaan, bezoekt 62 procent (bijna 3.800 kinderen) een locatie waar een voorschools educatieprogramma met subsidie van MO wordt uitgevoerd. Dat aandeel is ten opzichte van 2015 licht gedaald (toen 63 procent). Zie daarvoor **tabel 3**.
Van alle tweejarigen die naar een opvanglocatie gaan, bezoekt 56 procent (ruim 3.100 kinderen) een vve-locatie. Dat aandeel is ten opzichte van 2015 gelijk gebleven. De cijfers voor tweejarigen staan in **tabel 4**.

Bereik vve-locaties

De vve-locaties bereiken 47 procent van alle twee- en driejarigen in de bevolking. Dat betekent een afname vergeleken met 2015, 2014 en 2013, toen dat aandeel 49 procent bedroeg. In de jaren daarvoor was het aandeel hoger: 52 procent in 2012, 58 procent in 2011 en 61 procent in 2010. Zie figuur 2, de oranje lijn.

Er worden in de bevolking relatief meer driejarigen dan tweejarigen bereikt door vve-locaties: 53 om 42 procent. Het bereik onder driejarigen in de bevolking is afgenomen in vergelijking met de drie jaar daarvoor, toen het bereik 56 procent was. Het (voorlopige) hoogtepunt blijft 2010 toen twee derde van de driejarigen een vve-locatie bezocht.
Het bereik onder tweejarigen in de bevolking ligt traditioneel lager. Het bereik onder tweejarigen is licht gestegen ten opzichte van de drie jaar ervoor: 42 om 41 procent. Ook hier ligt het hoogtepunt in 2010: 56 procent.
In 2016 bezoeken ruim 3.100 tweejarigen en bijna 3.800 driejarigen uit Rotterdam een vve-locatie. Voor precieze cijfers over het bereik: **tabel 5**.

Doelgroepkinderen

Sinds 1 januari 2015 hanteert de gemeente Rotterdam een nieuwe doelgroep definitie[4]. Voorschoolse voorzieningen behoren sinds 1 januari 2015 deze nieuwe doelgroep definitie te gebruiken bij nieuwe aanmeldingen. Peuters die vóór 1 januari 2015 zijn geplaatst vallen onder de 'oude' definitie[5]; peuters die in de maanden januari en februari 2015 zijn geplaatst, zijn door de instellingen zelf volgens de nieuwe definitie als doelgroepkind geregistreerd; ten slotte, vanaf 1 maart 2015 doet het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) bij het 14 en 24 maanden consult de doelgroep bepaling aan de hand van de nieuwe doelgroep definitie, en verstrekt het CJG aan de ouder(s) een indicatiebrief wanneer een kind een doelgroepkind is.

Bij de oktobertelling 2016 geldt voor het grootste deel van de 2- en 3-jarigen de nieuwe definitie; voor een klein gedeelte (datum inschrijving/plaatsing vóór 1 januari 2015) geldt nog de oude definitie.[6] In deze feitenkaart gaan we uit van de door het CJG afgegeven indicaties. We kunnen nu via het CJG beschikken over het precieze aantal in het verleden afgegeven indicaties tot oktober 2016. We hebben deze afgegeven indicaties (nog) niet één-op-één gekoppeld met de kind-gegevens uit de oktobertelling. Wel kunnen we vaststellen hoeveel kinderen met een CJG-indicatie we aantreffen in de door de instellingen aangeleverde gegevens.

[4] Er is sprake van een doelgroepkind voor de vve wanneer een kind verschenen is op consult (14 en 24 maanden) bij het CJG **en**: de **thuistaal** van het kind niet de Nederlandse taal is, OF beide ouders/verzorgers of de ouder/verzorger die met de dagelijkse zorg is belast een **opleidingsniveau** heeft maximaal lbo/vbo, praktijkonderwijs of vmbo basis- of kaderberoepsgerichte leerweg.
[5] Tot de doelgroep volgens de oude definitie behoren peuters die minstens één ouder hebben die in een niet-westers land is geboren, of minstens één ouder die een lage opleiding heeft.
[6] Volgens opgave van de instellingen geldt dit nog voor ongeveer 600 peuters, overwegend 3-jarigen. In de vorige feitenkaart, toen nog werd uitgegaan van de oude definitie, werden er ruim 7.900 doelgroepkinderen geteld. In 2016, onder de nieuwe definitie, waren dat er bijna 3.800.

Volgens opgave van het CJG, die vanaf maart 2015 indiceerde, behoren in oktober 2016 bijna 3.800 twee- en driejarigen (2.400 tweejarigen en 1.400 driejarigen) in de bevolking tot de doelgroep van het vve-beleid. Omdat een deel van de 3-jarigen per oktober 2016, om precies te zijn degenen die toen 3 jaar en 7 maanden oud waren, eerder dan per maart 2015 het CJG bezochten, kunnen deze 3-jarigen niet in het bezit zijn van een doelgroepindicering. Daarom treffen we onder de 3-jarigen minder doelgroeppeuters aan dan onder de 2-jarigen.[7]
In de oktobertelling treffen we op basis van alle responderende locaties 2.400 twee- en driejarige doelgroepkinderen aan, verdeeld over 1.090 3-jarigen en 1.310 2-jarigen[8]. Maken we een inschatting voor de niet-responderende locaties, dan komt *naar schatting* het totaal aantal twee- en driejarige doelgroepkinderen op alle opvanglocaties uit op 2.620, verdeeld over bijna 1.200 driejarige en 1.420 tweejarige doelgroepkinderen.

Deelname doelgroepkinderen

Van alle twee- en driejarige doelgroeppeuters die een opvanglocatie bezoeken (*naar schatting* 2.620), bezoekt 89 procent een vve-locatie. Van alle doelgroep driejarigen op een opvanglocatie (ongeveer 1.200) bezoekt 88 procent een vve-locatie. Onder doelgroep tweejarigen (ongeveer 1.400) bezoekt 90 procent een vve-locatie. Voor precieze cijfers over deelname: **tabel 7**.

Bereik doelgroepkinderen vve-locaties

Van alle doelgroepkinderen op een opvanglocatie (*naar schatting* 2.620) bezoeken 2.340 twee- en driejarigen een vve-locatie. In de bevolking zijn 3790 doelgroepkinderen geteld. Dat betekent dat vve-locaties 62 procent van alle twee- en driejarige doelgroepkinderen in de bevolking bereiken.[9]

Van alle doelgroepkinderen op een opvanglocatie (*naar schatting* 2.620) bezoeken ongeveer 1.060 driejarigen en 1.280 tweejarigen een vve-locatie. In de bevolking zijn 1390 3-jarige doelgroepkinderen geteld. Dat betekent dat vve-locaties 77 procent van alle 3-jarige doelgroepkinderen in de bevolking bereiken.[10] In de bevolking zijn 2.400 2-jarige doelgroepkinderen geteld. Dat betekent dat vve-locaties 53 procent van alle 2-jarige doelgroepkinderen in de bevolking bereiken. Voor precieze cijfers over het bereik: **tabel 7**.

Wachtlijstonderzoek

De Oktobertelling kende in 2016 voor de vijfde keer een wachtlijstonderzoek onder vve-locaties. In bijlage 4 staan de kerngegevens van dat onderzoek. Het gaat per oktober 2016 om 550 twee- en driejarigen die op een wachtlijst staan voor een vve-locatie. Ten opzichte van 2015 is de wachtlijst afgenomen van 1.020 naar 550. In 2014 bedroeg de wachtlijst 1.090, in 2013 1.110 en bij de eerste keer dat een wachtlijstonderzoek plaatsvond (2012), ging het om 700 peuters.

[7] Als we voor de omvang van deze groep 3-jarige 'oude doelgroepdefinitie peuters' een *schatting* maken van het aantal dat een cjg-indicatie zou hebben gekregen, neemt het aantal 3-jarige cjg-geïndiceerden met ongeveer 240 toe.
[8] Zie voor de daadwerkelijk aangetroffen aantallen volgens opgave van de responderende locaties, tabel 6.
[9] Nemen we de geschatte omvang van de 3-jarige 'oude definitie doelgroeppeuters' vertaald in cjg-indicaties uit noot 7 mee, dan wordt dit percentage 63 procent.
[10] Onder verwijzing naar noot 7, neemt dit percentage toe tot 78 procent.

Respons Oktobertelling 2016

Van 265 van de 355 locaties zijn gegevens verkregen. Dat is 75 procent van alle locaties. De respons van vve-locaties is 100 procent, die van reguliere locaties 38 procent. De respons van vve-locaties is 100 procent omdat het aanleveren van gegevens voor de vve-monitor één van de subsidieverplichtingen is. De respons onder de reguliere locaties is 'traditioneel' laag in vergelijking met de vve-locaties. Redenen om niet mee te werken zijn onwil, gebrek aan tijd en de kosten om de gevraagde gegevens uit de administratie te (laten) halen. In bijlage 2 staan de precieze aantallen.

Betrouwbaarheid van de cijfers

De cijfers in deze feitenkaart geven een goed beeld van de ontwikkelingen in de deelname van twee- en driejarigen aan (vve-)kinderdagverblijven en peuterspeelzalen. Hierbij maken we de volgende kanttekeningen: van 265 locaties zijn deelnamegegevens bekend, waaronder alle vve-locaties. Voor 90 locaties zijn de gegevens geschat.

Het aantal doelgroepkinderen in de bevolking is afkomstig van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Het betreft hier het aantal afgegeven CJG-indicaties in de eerste week van oktober 2016.

De deelname van Rotterdamse kinderen is bepaald op basis van postcodegegevens die door de instellingen zijn aangeleverd (van 1,5 procent is de postcode onbekend).

Uitleg gebruikte schattingsmethode

De ontbrekende kind gegevens van de niet-responderende locaties, worden om een stedelijk beeld te kunnen geven, per gebiedsdeel geschat. De schatting gebeurt op basis van de gemiddelde bezetting van de locaties uit hetzelfde gebiedsdeel, die wel gerespondeerd hebben. In de meeste gebieden overtreft het aantal responderende locaties het aantal niet-responderende. Het aantal niet-responderende locaties per gebied wordt vermenigvuldigd met de gemiddelde bezetting van de wel responderende locaties, waarbij onderscheid wordt gemaakt naar voormalige peuterspeelzalen en kinderdagverblijven.

Tabel 1 Aantal vve-locaties, 2006-2016 (absolute aantallen en percentages)

Locaties	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
aantal locaties	**337**	**340**	**346**	**367**	**388**	**400**	**388**	**374**	**370**	**372**	**355**
aantal vve-locaties	157	199	238	246	283	268	253	222	214	212	210
aantal reguliere locaties	180	141	108	121	105	132	135	152	156	160	145
aantal peuterspeelzalen	**200**	**200**	**202**	**204**	**203**	**193**	**196**	**192**	**190**	**186**	**13**
aantal vve-peuterspeelzalen	131	158	182	185	187	179	179	174	169	163	0
aantal reguliere peuterspeelzalen	69	42	20	19	16	14	17	18	21	23	13
aantal kinderdagverblijven	**137**	**140**	**144**	**163**	**185**	**207**	**192**	**182**	**180**	**186**	**342**
aantal vve-kinderdagverblijven	26	41	56	61	96	89	74	48	45	49	210
aantal reguliere kinderdagverblijven	111	99	88	102	89	118	118	134	135	137	132

Locaties	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
aantal locaties	**337**	**340**	**346**	**367**	**388**	**400**	**388**	**374**	**370**	**372**	**355**
% vve-locaties	47%	59%	69%	67%	73%	67%	65%	59%	58%	57%	59%
% reguliere locaties	53%	41%	31%	33%	27%	33%	35%	41%	42%	43%	41%
aantal peuterspeelzalen	**200**	**200**	**202**	**204**	**203**	**193**	**196**	**192**	**190**	**186**	**13**
% vve-peuterspeelzalen	66%	79%	90%	91%	92%	93%	91%	91%	89%	88%	0%
% reguliere peuterspeelzalen	35%	21%	10%	9%	8%	7%	9%	9%	11%	12%	100%
aantal kinderdagverblijven	**137**	**140**	**144**	**163**	**185**	**207**	**192**	**182**	**180**	**186**	**342**
% vve-kinderdagverblijven	19%	29%	39%	37%	52%	43%	39%	26%	25%	26%	61%
% reguliere kinderdagverblijven	81%	71%	61%	63%	48%	57%	61%	74%	75%	74%	39%

Opmerking: als gevolg van de harmonisatie, zijn alle voormalige vve-peuterspeelzalen 'omgezet' naar vve-kinderdagverblijven

Tabel 2 Deelname aan peuterspeelzalen en kinderdagverblijven, 2- en 3-jarigen, 2006-2016 (absolute aantallen en percentages)

Twee- en driejarigen	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
aantal in peuterspeelzalen en kinderdagverblijven	-	-	**11.290**	**11.950**	**12.390**	**12.760**	**12.580**	**12.760**	**12.000**	**12.000**	**11.700**
aantal in vve-locaties	-	-	7.180	7.390	8.510	8.350	7.700	7.320	7.290	7.140	6.930
aantal in reguliere locaties	-	-	4.110	4.560	3.880	4.410	4.880	5.440	4.710	4.860	4.770
aantal in peuterspeelzalen	-	-	**5.990**	**6.010**	**6.010**	**6.000**	**6.280**	**6.730**	**6.930**	**6.840**	**510**
aantal in vve-peuterspeelzalen	-	-	5.260	5.360	5.470	5.530	5.710	6.010	6.220	6.100	0
aantal in reguliere peuterspeelzalen	-	-	730	650	540	470	570	720	710	740	510
aantal in kinderdagverblijven	-	-	**5.290**	**5.950**	**6.380**	**6.760**	**6.290**	**6.030**	**5.070**	**5.160**	**11.190**
aantal in vve-kinderdagverblijven	-	-	1.920	2.030	3.030	2.810	1.990	1.310	1.070	1.040	6.930
aantal in reguliere kinderdagverblijven	-	-	3.370	3.920	3.350	3.950	4.300	4.720	4.000	4.120	4.260

Twee- en driejarigen	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
% in peuterspeelzalen en kinderdagverblijven	-	-	**11.290**	**11.950**	**12.390**	**12.759**	**12.573**	**12.760**	**12.000**	**12.000**	**11.700**
% in vve-locaties	-	-	64%	62%	69%	65%	61%	57%	61%	60%	59%
% in reguliere locaties	-	-	36%	38%	31%	35%	39%	43%	39%	41%	41%
% in peuterspeelzalen	-	-	**5.990**	**6.010**	**6.010**	**5.998**	**6.284**	**6.730**	**6.930**	**6.840**	**510**
% in vve-peuterspeelzalen	-	-	88%	89%	91%	92%	91%	89%	90%	89%	0%
% in reguliere peuterspeelzalen	-	-	12%	11%	9%	8%	9%	11%	10%	11%	100%
% in kinderdagverblijven	-	-	**5.290**	**5.950**	**6.380**	**6.761**	**6.289**	**6.030**	**5.070**	**5.160**	**11.190**
% in vve-kinderdagverblijven	-	-	36%	34%	47%	42%	32%	22%	21%	20%	62%
% in reguliere kinderdagverblijven	-	-	64%	66%	53%	58%	68%	78%	79%	80%	38%

Noot: alle aantallen zijn afgerond op tientallen. De aantallen kinderen in reguliere locaties zijn (voor een gedeelte) geschatte aantallen.

Tabel 3 Deelname aan peuterspeelzalen en kinderdagverblijven, 3-jarigen, 2006-2016 (absolute aantallen en percentages)

Driejarigen	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
aantal in peuterspeelzalen en kinderdagverblijven	**6.370**	**6.310**	**6.170**	**6.310**	**6.380**	**6.610**	**6.630**	**6.940**	**6.650**	**6.590**	**6.090**
aantal in vve-locaties	2.950	3.440	4.050	4.040	4.520	4.450	4.260	4.170	4.210	4.120	3.790
aantal in reguliere locaties	3.420	2.870	2.120	2.270	1.860	2.160	2.370	2.770	2.440	2.470	2.300
aantal in peuterspeelzalen	**3.850**	**3.760**	**3.550**	**3.460**	**3.400**	**3.390**	**3.610**	**3.950**	**4.090**	**3.990**	**310**
aantal in vve-peuterspeelzalen	2.380	2.810	3.080	3.080	3.090	3.110	3.290	3.510	3.670	3.570	0
aantal in reguliere peuterspeelzalen	1.470	950	470	380	310	280	320	440	420	420	310
aantal in kinderdagverblijven	**2.520**	**2.550**	**2.620**	**2.850**	**2.980**	**3.220**	**3.020**	**2.990**	**2.560**	**2.600**	**5.780**
aantal in vve-kinderdagverblijven	570	630	970	960	1.430	1.330	970	660	540	550	3790
aantal in reguliere kinderdagverblijven	1.950	1.920	1.650	1.890	1.550	1.890	2.050	2.330	2.020	2.050	1.990

Driejarigen	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
aantal in peuterspeelzalen en kinderdagverblijven	**6.370**	**6.310**	**6.170**	**6.310**	**6.380**	**6.606**	**6.626**	**6.940**	**6.650**	**6.590**	**6.090**
% in vve-locaties	46%	55%	66%	64%	71%	67%	64%	60%	63%	63%	62%
% in reguliere locaties	54%	45%	34%	36%	29%	33%	36%	40%	37%	37%	38%
aantal in peuterspeelzalen	**3.850**	**3.760**	**3.550**	**3.460**	**3.400**	**3.388**	**3.611**	**3.950**	**4.090**	**3.990**	**310**
% in vve-peuterspeelzalen	62%	75%	87%	89%	91%	92%	91%	89%	90%	89%	0%
% in reguliere peuterspeelzalen	38%	25%	13%	11%	9%	8%	9%	11%	10%	11%	100%
aantal in kinderdagverblijven	**2.520**	**2.550**	**2.620**	**2.850**	**2.980**	**3.218**	**3.015**	**2.990**	**2.560**	**2.600**	**5.780**
% in vve-kinderdagverblijven	23%	25%	37%	34%	48%	41%	32%	22%	21%	21%	66%
% in reguliere kinderdagverblijven	77%	75%	63%	66%	52%	59%	68%	78%	79%	79%	34%

Noot: alle aantallen zijn afgerond op tientallen. De aantallen kinderen in reguliere locaties zijn (voor een gedeelte) geschatte aantallen.

Tabel 4 Deelname aan peuterspeelzalen en kinderdagverblijven, 2-jarigen, 2006-2016 (absolute aantallen en percentages)

Tweejarigen	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
aantal in peuterspeelzalen en kinderdagverblijven	**-**	**-**	**5.120**	**5.640**	**6.010**	**6.150**	**5.950**	**5.820**	**5.350**	**5.410**	**5.610**
aantal in vve-locaties	-	2.540	3.130	3.350	3.990	3.900	3.440	3.150	3.080	3.020	3.140
aantal in reguliere locaties	-	-	1.990	2.290	2.020	2.250	2.510	2.670	2.270	2.390	2.470
aantal in peuterspeelzalen	**-**	**-**	**2.440**	**2.550**	**2.610**	**2.610**	**2.670**	**2.780**	**2.840**	**2.850**	**200**
aantal in vve-peuterspeelzalen	-	2.010	2.180	2.280	2.380	2.420	2.420	2.500	2.550	2.530	0
aantal in reguliere peuterspeelzalen	-	-	260	270	230	190	250	280	290	320	200
aantal in kinderdagverblijven	**-**	**-**	**2.670**	**3.100**	**3.400**	**3.540**	**3.270**	**3.040**	**2.510**	**2.560**	**5.410**
aantal in vve-kinderdagverblijven	-	530	950	1.070	1.600	1.480	1.020	650	530	490	3.140
aantal in reguliere kinderdagverblijven	-	-	1.720	2.030	1.800	2.060	2.250	2.390	1.980	2.070	2.270

Tweejarigen	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
aantal in peuterspeelzalen en kinderdagverblijven	**-**	**-**	**5.120**	**5.640**	**6.010**	**6.153**	**5.947**	**5.820**	**5.350**	**5.410**	**5.610**
% in vve-locaties	-		61%	59%	66%	63%	58%	54%	58%	56%	56%
% in reguliere locaties	-		39%	41%	34%	37%	42%	46%	42%	44%	44%
aantal in peuterspeelzalen	**-**	**-**	**2.440**	**2.550**	**2.610**	**2.610**	**2.673**	**2.780**	**2.840**	**2.850**	**200**
% in vve-peuterspeelzalen	-		89%	89%	91%	93%	91%	90%	90%	89%	0%
% in reguliere peuterspeelzalen	-		11%	11%	9%	7%	9%	10%	10%	11%	100%
aantal in kinderdagverblijven	**-**	**-**	**2.670**	**3.100**	**3.400**	**3.543**	**3.274**	**3.040**	**2.510**	**2.560**	**5.410**
% in vve-kinderdagverblijven	-		36%	35%	47%	42%	31%	21%	21%	19%	58%
% in reguliere kinderdagverblijven	-		64%	65%	53%	58%	69%	79%	79%	81%	42%

Noot: alle aantallen zijn afgerond op tientallen. De aantallen kinderen in reguliere locaties zijn (voor een gedeelte) geschatte aantallen.

Tabel 5 Bereik opvanglocaties, 2- en 3-jarigen, 2006-2016

Twee- en driejarigen	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
aantal in de bevolking	**13.550**	**13.331**	**13.160**	**13.254**	**13.894**	**14.424**	**14.813**	**15.071**	**15.026**	**14.702**	**14.662**
bereik peuterspeelzalen en kinderdagverblijven	**-**	**-**	**86%**	**90%**	**89%**	**88%**	**85%**	**85%**	**80%**	**82%**	**80%**
bereik vve-locaties	-	-	55%	56%	61%	58%	52%	49%	49%	49%	47%
bereik reguliere locaties	-	-	31%	34%	28%	31%	33%	36%	31%	33%	33%
bereik peuterspeelzalen	**-**	**-**	**46%**	**45%**	**43%**	**42%**	**42%**	**45%**	**46%**	**47%**	**3%**
bereik vve-peuterspeelzalen	-	-	40%	40%	39%	38%	39%	40%	41%	41%	0%
bereik reguliere peuterspeelzalen	-	-	6%	5%	4%	3%	4%	5%	5%	5%	3%
bereik kinderdagverblijven	**-**	**-**	**40%**	**45%**	**46%**	**47%**	**42%**	**40%**	**34%**	**35%**	**76%**
bereik vve-kinderdagverblijven	-	-	15%	15%	22%	19%	13%	9%	7%	7%	47%
bereik reguliere kinderdagverblijven	-	-	26%	30%	24%	27%	29%	31%	27%	28%	29%

Vervolg Tabel 5 Bereik opvanglocaties, 2- en 3-jarigen, 2006-2016

Driejarigen	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
aantal in de bevolking	**6.741**	**6.598**	**6.612**	**6.452**	**6.755**	**7.017**	**7.246**	**7.448**	**7.492**	**7.336**	**7.177**
bereik peuterspeelzalen en kinderdagverblijven	**94%**	**96%**	**93%**	**98%**	**94%**	**94%**	**91%**	**93%**	**89%**	**90%**	**85%**
bereik vve-locaties	44%	52%	61%	63%	67%	63%	59%	56%	56%	56%	53%
bereik reguliere locaties	51%	43%	32%	35%	28%	31%	33%	37%	33%	34%	32%
bereik peuterspeelzalen	**57%**	**57%**	**54%**	**54%**	**50%**	**48%**	**50%**	**53%**	**55%**	**54%**	**4%**
bereik vve-peuterspeelzalen	35%	43%	47%	48%	46%	44%	45%	47%	49%	49%	0%
bereik reguliere peuterspeelzalen	22%	14%	7%	6%	5%	4%	4%	6%	6%	6%	4%
bereik kinderdagverblijven	**37%**	**39%**	**40%**	**44%**	**44%**	**46%**	**42%**	**40%**	**34%**	**35%**	**81%**
bereik vve-kinderdagverblijven	8%	10%	15%	15%	21%	19%	13%	9%	7%	7%	53%
bereik reguliere kinderdagverblijven	29%	29%	25%	29%	23%	27%	28%	31%	27%	28%	28%

Tweejarigen	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
aantal in de bevolking	**6.809**	**6.733**	**6.548**	**6.802**	**7.139**	**7.407**	**7.567**	**7.623**	**7.534**	**7.366**	**7.485**
bereik peuterspeelzalen en kinderdagverblijven	**-**	**-**	**78%**	**83%**	**84%**	**83%**	**79%**	**76%**	**71%**	**73%**	**75%**
bereik vve-locaties	-	-	48%	49%	56%	53%	45%	41%	41%	41%	42%
bereik reguliere locaties	-	-	30%	34%	28%	30%	33%	35%	30%	32%	33%
bereik peuterspeelzalen	**-**	**-**	**37%**	**37%**	**37%**	**35%**	**35%**	**36%**	**38%**	**39%**	**3%**
bereik vve-peuterspeelzalen	-	-	33%	34%	33%	33%	32%	33%	34%	34%	0%
bereik reguliere peuterspeelzalen	-	-	4%	4%	3%	3%	3%	4%	4%	4%	3%
bereik kinderdagverblijven	**-**	**-**	**41%**	**46%**	**48%**	**48%**	**43%**	**40%**	**33%**	**35%**	**72%**
bereik vve-kinderdagverblijven	-	-	15%	16%	22%	20%	13%	9%	7%	7%	42%
bereik reguliere kinderdagverblijven	-	-	26%	30%	25%	28%	30%	31%	26%	28%	30%

Tabel 6 Aangetroffen aantallen cjg-geïndiceerden in oktobertelling, totaal 2- en 3-jarigen, naar gebiedsdeel

Afgegeven indicaties CJG, 1e week oktober 2016				*Aangetroffen in oktobertelling, 1e week oktober 2016*					
				vve-locatie		reguliere locatie		alle locaties	alle locaties
				voormalig psz	kdv	psz	kdv		
Woonachtig in …	**2 jaar**	**3 jaar**	**Totaal**	**Totaal 2- en 3-jarigen**	**Totaal 2- en 3-jarigen**	**Totaal 2- en 3-jarigen**	**Totaal 2- en 3-jarigen**	**Totaal 2- en 3-jarigen**	**% totaal 2- en 3-jarigen**
Charlois	377	209	586	363	21		2	386	66%
Delfshaven	357	173	530	304	15		4	323	61%
Feijenoord	411	244	655	439	1			440	67%
Hillegersberg-Schiebroek	69	43	112	63	6	1		70	63%
Hoek van Holland	16	8	24	15				15	63%
Hoogvliet	93	51	144	124	5			129	90%
IJsselmonde	347	193	540	230	9		11	250	46%
Kralingen-Crooswijk	161	93	254	175	9		4	188	74%
Noord	173	126	299	187	2		2	191	64%
Overschie	56	52	108	44	2		1	47	44%
Pernis	4	1	5	2	2			4	80%
Prins Alexander	168	85	253	157	2	6	22	187	74%
Rotterdam Centrum	62	41	103	77	12		3	92	89%
Rozenburg	26	24	50	24	2		7	33	66%
Onbekend	36	10	46						0%
Buiten Rotterdam	48	32	80	40	4		3	47	59%
Totaal	2.404	1.385	3.789	2.244	92	7	59	2.402	63%

Als we de 3-jarigen die bij de oktobertelling nog onder de oude doelgroepdefinitie vallen, vertalen naar cjg-indicaties – en we dus een schatting maken van de verwachte omvang van afgegeven cjg-indicaties, als deze 'oude doelgroeppeuters wel langs het CJG waren gegaan –, dan neemt het percentage in de laatste kolom en voor het totaal, toe van 63 naar 65 procent.

Tabel 7 Bereik doelgroepkinderen opvanglocaties, 2- en 3-jarigen, 2015 en 2016

Doelgroep twee- en driejarigen	oude doelgroep definitie 2015			nieuwe doelgroep definitie 2016		
	2-jarigen	3-jarigen	2- en 3-jarigen	2-jarigen	3-jarigen*	2- en 3-jarigen*
aantal doelgroepkinderen in de bevolking	**3.900**	**4.010**	**7.910**	**2.404**	**1.385**	**3.789**
aantal in alle locaties	**2.450**	**3.320**	**5.770**	**1.420**	**1.200**	**2.620**
aantal in vve-locaties	1.970	2.740	4.710	1.280	1.060	2.340
aantal in reguliere locaties	480	580	1.060	140	140	280
aantal in peuterspeelzalen	**1.860**	**2.620**	**4.480**	**40**	**40**	**80**
aantal in vve-peuterspeelzalen	1.770	2.500	4.270	0	0	0
aantal in reguliere peuterspeelzalen	90	120	210	40	40	80
aantal in kinderdagverblijven	**590**	**700**	**1.290**	**1.380**	**1.160**	**2.540**
aantal in vve-kinderdagverblijven	200	240	440	1.280	1.060	2.340
aantal in reguliere kinderdagverblijven	390	460	850	100	100	200
aantal in alle locaties	**2.450**	**3.320**	**5.770**	**1.420**	**1.200**	**2.620**
% in vve-locaties	80%	83%	82%	90%	88%	89%
% in reguliere locaties	20%	17%	18%	10%	12%	11%
aantal in peuterspeelzalen	**1.860**	**2.620**	**4.480**	**40**	**40**	**80**
% in vve-peuterspeelzalen	95%	95%	95%	0%	0%	0%
% in reguliere peuterspeelzalen	5%	5%	5%	100%	100%	100%
aantal in kinderdagverblijven	**590**	**700**	**1.290**	**1.380**	**1.160**	**2.540**
% in vve-kinderdagverblijven	34%	34%	34%	93%	91%	92%
% in reguliere kinderdagverblijven	66%	66%	66%	7%	9%	8%
bereik alle locaties	**63%**	**83%**	**73%**	**59%**	**87%**	**69%**
bereik vve-locaties	50%	68%	60%	53%	77%	62%
bereik reguliere locaties	12%	14%	13%	6%	10%	7%
bereik peuterspeelzalen	**48%**	**65%**	**57%**	**2%**	**3%**	**2%**
bereik vve-peuterspeelzalen	45%	62%	54%	0%	0%	0%
bereik reguliere peuterspeelzalen	2%	3%	3%	2%	3%	2%
bereik kinderdagverblijven	**15%**	**17%**	**16%**	**57%**	**84%**	**67%**
bereik vve-kinderdagverblijven	5%	6%	6%	53%	77%	62%
bereik reguliere kinderdagverblijven	10%	11%	11%	4%	7%	5%

Noot: alle aantallen zijn afgerond op tientallen. De aantallen kinderen in reguliere locaties zijn (voor een gedeelte) geschatte aantallen; het aantal doelgroepkinderen in 2015 (oude definitie) betreft een schatting; het aantal doelgroepkinderen in 2016 (nieuwe definitie) is afkomstig uit de registratie van het CJG.

** Als we de omvang van de 3-jarige doelgroeppeuters die nog onder de oude doelgroepdefinitie vallen, vertalen naar cjg-indicaties, wordt het geschatte 'aantal doelgroepkinderen in de bevolking' 1.625, en het 'aantal in alle locaties' 1.440. Het 'bereik alle locaties' wordt 89 procent, het 'bereik vve-locaties' stijgt van 77 naar 78 procent. In de kolom '2- en 3-jarigen' stijgen de laatstgenoemde percentages uiteraard ook: 'bereik alle locaties' van 69 naar 71 procent, en 'bereik vve-locaties' van 62 naar 63 procent.*

BIJLAGE 1 gebruikte begrippen

vve
voor- en vroegschoolse educatie. Hier opgevat als voorschoolse educatie voor kinderen vanaf de leeftijd van twee jaar tot het moment waarop zij naar de basisschool uitstromen, waarin via een vve-programma op gestructureerde en samenhangende wijze activiteiten worden aangeboden, gericht op het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen op het gebied van taal, rekenen, motoriek en de sociaalemotionele ontwikkeling

Basisvoorziening peuterspeelzaal
peuterplaats van 240 uur per jaar voor (doelgroep)peuters vanaf twee jaar tot het moment waarop zij uitstromen naar de basisschool. Het betreft een plaats van twee dagdelen per week, verspreid over minimaal twee weekdagen, gedurende veertig weken per kalenderjaar. Het aantal uren per peuterplaats per week is zes (inclusief de momenten voor brengen en halen). De peuterplaats bevindt zich in een voorschoolse voorziening die in het LRKP als kinderdagverblijf is geregistreerd

Basisvoorziening kinderopvang
peuterplaats van 250-260 uur per jaar voor (doelgroep)peuters vanaf twee jaar tot het moment waarop zij uitstromen naar de basisschool. Het betreft een plaats van twee dagdelen per week, verspreid over minimaal twee weekdagen, gedurende 50-52 weken per kalenderjaar. Het aantal uren per peuterplaats per week is vijf (inclusief de momenten voor brengen en halen). De peuterplaats bevindt zich in een voorschoolse voorziening die in het LRKP als kinderdagverblijf is geregistreerd

Voorschoolse voorziening
voorziening met vve ten behoeve van de educatieve opvang voor kinderen vanaf ten minste twee jaar tot het moment waarop zij naar de basisschool uitstromen, gericht op ontwikkelingsstimulering en voorbereiding op de basisschool en die voldoet aan de eisen uit de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen met het daarbij behorende Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie

Geharmoniseerde voorschoolse voorziening
voorschoolse voorziening die voldoet aan de Rotterdamse kwaliteitseisen waarvan ouders met en zonder recht op kinderopvangtoeslag gebruik kunnen maken en die wordt uitgevoerd met de urenstructuur volgens de beleidsregel 2018 op een locatie die in het LRKP is geregistreerd als kinderdagverblijf; dit kan een

- geharmoniseerde voorschoolse voorziening zijn met vve die werkt als een peuterspeelzaal, waarbij de opvang is verdeeld over dagdelen (voorheen peuterspeelzalen;
- geharmoniseerde voorschoolse voorziening zijn met vve die werkt als een kinderdagverblijf met dagopvang

Vroegschoolse voorziening
voorziening met vve ten behoeve van de educatieve opvang voor kinderen in groep 1 en 2 van een basisschool die in de onderbouw 20% of meer gewichtenleerlingen telt, conform de benadering van de Inspectie van het Onderwijs

vve-programma
een programma voor voorschoolse educatie gericht op de vier ontwikkelingsdomeinen taal, rekenen, motoriek en sociaalemotionele ontwikkeling

vve-locatie
basisvoorziening peuterspeelzaal of basisvoorziening kinderopvang, waar gesubsidieerd met een erkend vve-programma wordt gewerkt, en die in het LRKP geregistreerd staat als kinderdagverblijf.

Reguliere peuterspeelzaal
Op een reguliere peuterspeelzaal kunnen peuters gemiddeld twee dagdelen per week spelen en activiteiten doen met andere peuters. Er wordt geen (gesubsidieerd) vve-programma aangeboden.

Regulier kinderdagverblijf
Kinderdagverblijf zonder vve-programma.

Doelgroepkinderen: oude definitie (tot 1 januari 2015)
Een kind behoort tot de doelgroep van vve-beleid als minstens één van zijn ouders geboren is in een Niet-Westers land, of als een van zijn ouders een lage opleiding heeft genoten. Om te bepalen of een kind tot de doelgroep van beleid hoort, wordt gebruikt gemaakt van het geboorteland én het opleidingsniveau van de ouders.

Doelgroepkinderen: nieuwe definitie (vanaf 1 januari 2015)
Er is sprake van een doelgroepkind voor de vve wanneer een kind verschenen is op consult (14 en 24 maanden) bij het CJG **en**:

- de thuistaal van het kind niet de Nederlandse taal is
- **OF** beide ouders/verzorgers of de ouder/verzorger die met de dagelijkse zorg is belast een opleidingsniveau heeft van maximaal lbo/vbo, praktijkonderwijs of vmbo basis- of kaderberoepsgerichte leerweg.

Wachtlijst
peuters die bij de houder ingeschreven zijn voor plaatsing op een voorschoolse voorziening:

- voor wie geen basisvoorziening peuterspeelzaal of basisvoorziening kinderopvang beschikbaar is op de gewenste voorschoolse voorziening op het moment dat de peuter 2 jaar oud is, en/of;
- voor wie geen gratis uren beschikbaar zijn op de gewenste voorschoolse voorziening op het moment dat de peuter 2 jaar en 6 maanden oud is

BIJLAGE 2 respons Oktobertelling 2016

Aantallen	vve-locaties	reguliere locaties	Totaal locaties
Totaal locaties	**210**	**145**	**355**
Responsaantallen Oktobertelling	210	55	**265**
Responspercentage Oktobertelling	100%	38%	75%
Totaal 2- en 3-jarigen	**6.932**	**1.921**	**8.853**
Van buiten Rotterdam	221	108	329
Buurt onbekend	5	129	134

De reguliere locaties nader uitgesplitst:

Aantallen	Reguliere peuterspeelzalen	Reguliere kinderdagverblijven	Totaal reguliere locaties
Totaal locaties	**13**	**132**	**145**
Responsaantallen Oktobertelling	7	48	**55**
Responspercentage Oktobertelling	54%	36%	38%
Totaal 2- en 3-jarigen	**288**	**1.633**	**1.921**
Van buiten Rotterdam	9	99	108
Buurt onbekend	0	129	129

BIJLAGE 3 Aantal 2- en 3-jarigen in de bevolking, vve-locaties en reguliere locaties, per gebied

	Aantal 2- en 3-jarigen in de bevolking	vve-locaties	reguliere locatie: kdv	reguliere locatie: psz	Totaal aantal locaties
Charlois	1.749	31	8		39
Delfshaven	1.821	31	17		48
Feijenoord	1.813	39	9		48
Hillegersberg-Schiebroek	1.182	7	18	4	29
Hoek van Holland	188	1	4		5
Hoogvliet	712	16	1		17
IJsselmonde	1.535	24	10		34
Kralingen-Crooswijk	1.101	13	16	1	30
Noord	1.102	16	13	2	31
Overschie	524	5	3	1	9
Pernis	99		1		1
Prins Alexander	2.094	15	15	5	35
Rotterdam Centrum	507	8	15		23
Rozenburg	234	4	2		6
Spaanse Polder	1				
Rotterdam totaal	**14.662**	**210**	**132**	**13**	**355**

BIJLAGE 4

Kerngegevens vve-wachtlijsten 2016

Aanlevering gegevens:
210 vve-locaties (na de harmonisatie alleen vve-kinderdagverblijven):

- *161 voorheen peuterspeelzalen (psz)*
- *49 kinderdagverblijven (kdv)*

Samenvattend
Van de 210 vve-locaties houden we, als we:

- alleen naar de wachtlijst op peildatum 8 oktober 2016 kijken
- alleen naar 2- en 3-jarigen kijken
- kinderen die volgens de Oktobertelling op de peildatum reeds op een vve-locatie waren geplaatst, van de wachtlijst af hebben gehaald
- kinderen, als ze op 2 of meer locaties op de wachtlijst stonden, één keer hebben meegeteld

107 locaties over die op 8 oktober 2016 een wachtlijst hebben[11]. Van de 210 vve-locaties hebben dus 103 locaties geen wachtlijst. Het gaat om 550 kinderen.

Deze **107** locaties betreffen 106 voorheen vve-peuterspeelzalen en 1 vve-kinderdagverblijf.

Op peildatum 8 oktober 2016 hebben 106 van de voorheen 161 vve-peuterspeelzalen (66%) een wachtlijst voor 2- en/of 3-jarigen: het gaat dan om **546** 2- en 3-jarigen (398 2-jarigen, 144 3-jarigen). 1 van de 49 vve-kinderdagverblijven (2%) heeft een wachtlijst: het gaat dan om **4** 2- en 3-jarigen (2 2-jarigen, 2 3-jarigen).

[11] Dat is 51 procent van alle vve-locaties, vorig jaar was dat nog 63 procent. In 2013 gold dat voor 64 procent van alle vve-locaties, in 2012 voor 50 procent.

Woongebied kinderen op de wachtlijst
Van alle 2- en 3-jarigen die op een vve-wachtlijst staan op 8 oktober 2016 (dus 550 totaal), is van 8 kinderen geen postcode bekend. We weten waar de locaties liggen waar deze 8 kinderen op de wachtlijst staan[12]; we mogen aannemen dat een aanzienlijk deel ook woont in de gebiedsdelen waar ze op de wachtlijst staan.

De 550 kinderen wonen in:

Kinderen afkomstig uit…	**2 tot 2,5 jaar**		**2,5 tot 3 jaar**		**3 jaar**		**totaal**		
	geen cjg	*cjg*	*geen cjg*	*cjg*	*geen cjg*	*cjg*	*geen cjg*	*cjg*	***totaal***
Buiten Rotterdam	7	2	6	1	2	1	15	4	**19**
Rotterdam Centrum	7	3	2		6	2	15	5	**20**
Delfshaven	14	27	8	6	13	3	35	36	**71**
Overschie	3	6	2	2	2		7	8	**15**
Noord	18	4	2		3	3	23	7	**30**
Hillegersberg-Schiebroek	7		6		5	1	18	1	**19**
Kralingen-Crooswijk	10	2	5	1	13		28	3	**31**
Feijenoord	31	19	12	5	10	9	53	33	**86**
IJsselmonde	57	2	23	1	27		107	3	**110**
Prins Alexander	25	9	7	1	18	4	50	14	**64**
Charlois	21	21	6	4	16	6	43	31	**74**
Hoogvliet	1						1	0	**1**
Hoek van Holland		2					0	2	**2**
Rozenburg							0	0	**0**
Leeftijd en/of gebied onbekend									**8**
Totaal	**201**	**97**	**79**	**21**	**115**	**29**	**395**	**147**	**550**

Strikt genomen gaat het alleen om kinderen uit Rotterdam: dat zou betekenen dat de wachtlijst uit 531 2- en 3-jarige kinderen bestaat (de 8 waarvan de postcode onbekend is, rekenen we bij Rotterdam).

[12] De kinderen van wie de postcode onbekend is (8), staan op de wachtlijst van een locatie in de gebieden: Rozenburg (4), Hoogvliet (2), Feijenoord (2).

Aantal kinderen op wachtlijst van vve-locaties, naar gebied waar vve-locatie is gevestigd

	Aantal kinderen		Aantal locaties		Gemiddeld	
	2015	*2016*	*2015*	*2016*	*2015*	*2016*
Rotterdam Centrum	31	17	6	5	5,2	3,4
Delfshaven	115	85	15	16	7,7	5,3
Overschie	32	19	3	4	10,7	4,8
Noord	60	27	11	6	5,5	4,5
Hillegersberg-Schiebroek	30	17	3	5	10	3,4
Kralingen-Crooswijk	94	33	13	8	7,2	4,1
Feijenoord	161	104	23	18	7	5,8
IJsselmonde	145	104	15	12	9,7	8,7
Prins Alexander	71	66	11	13	6,5	5,1
Charlois	176	70	19	17	9,3	4,1
Hoogvliet	101	2	12	1	8,4	2,0
Hoek van Holland		2		1		2,0
Rozenburg	2	4	2	1	1	4,0
Totaal Rotterdam	**1.018**	**550**	**133**	**107**	**7,7**	**5,1**

Er zijn vergeleken met vorig jaar minder locaties met een wachtlijst (van 133 naar 107). Het gemiddeld aantal kinderen dat op een wachtlijst staat per gebied is gedaald van 7,7 in 2015 naar 5,1 dit jaar. Meest opvallend is de daling van het aantal kinderen dat op de wachtlijst staat voor een locatie in Hoogvliet: van 101 naar 2. Verder geldt dat in vrijwel alle gebieden – met uitzondering van Rozenburg en Hoek van Holland, maar dat betreft hele kleine aantallen – sprake is van een (stevige) daling.